

Pélé Yoets

Derekh - Dalet

אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ברכות פ"ד ה"ד) כל הדרכים בחזקת סכנה. וידוע מאמרם ז"ל (שבת לב א) שאל יכנס אדם במקום סכנה שמא אין עושים לו נס, ואם עושים לו נס מנכין לו מזכיותיו. והיותר רעה שיש בדרכים שאי אפשר לעבד את ה' עבודה שלמה ולזהר מכל האסורין, ולכן אמרו (תהלים פד ה) אשרי יושבי ביתך. כי רבות רעות להולכי דרכים חיי צער יחיו, לחרב ביום ולקרח בלילה, ויכם שרב ושמש, וכהנה ענויים רבים. וכבר אמרו רבותינו ז"ל (גיטין ע, א) שהדרך מקצר ימיו ושנותיו של אדם, שנאמר (תהלים קב כד) ענה בדרך כחי קצר ימי. ומה גם אותם הנוודים ממקום למקום ומעיר לעיר בשביל לקבץ ממון רעתם רבה, שאחר כל העמל והטרח יש מקומות שמתנתם מעוטה וחרפתם מרבה, ויש מקומות שה"ן צבור עני ודי להם מה שמשלמין הוצאת הדרך ואין להם יכלת לתן עוד נדבה לעני, ואם יתנו הוא דבר מועט. נמצא שהוצאת הקהלות מרבה וביד העני אין נכנס אלא דבר מועט בבושה וכלמה וחרפה מרבה. ולפעמים אחר שהעני הלך ילך ובכה כמה שנים ויניח אשתו ובניו מטלים ברעב, סוף שודדים או גנבים יבזו לו ויחזר העני לביתו בידיים ריקניות מלא יגון ואנחה ותוגה כפולה ומכפלת, והלואי שגם אל נפשו לא יגע להיות חלל באדמה, חס ושלום:

לכן מי שיש לו מח בקדקדו לא ילך בדרכים כאלה אם לא שקנה שם גדול שבדרך מועט יוכל לקבץ הרבה די מחסורו, אבל בלאו הכי כל ההולכים הם מתחרטים, ועל הרב אלו

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ההולכים הם מרי נפש ואין דעתם לשוב לביתם, רק לילך מדחי אל דחי, רחמנא לצלן, ה' הטוב יכפר בעדם: וכבר אמרו רבותינו זכרונם לברכה (כתובות סח, א) מחזקינן טיבותא לרמאי. אבל בודאי נמצא גם כן אנשים טובים שיש להם צרת בנות שהגיעו לפרקן, וכהנה צרכי הבית מרבים והכרחיים, ולרש אין כל, ומה יעשה אותו האיש, אנה יפנה לעזרה אם לא ילך בדרכים לבקש מנוח, ובפרט בזמנים אלו שרבו הנדניאות והוצאות הבנות, בודאי על אנשים כאלה ראוי לרחם עליהם ולעזרם בכל מיני עזר להועיל ולמצוה רבה תחשב. אבל דא עקא דחשינן לרמאי, וכבר מביאים כתב סהדותא לקדושים אשר בארץ להגיד צרתם וצערם לרבים, אבל מה תועלת שנותנין כתב כזה של שבח המביא וגדל צערו לכל אדם ואין בודקים אחריו לידע האמת אתו, ולכן אין סומכין ואין משגיחין על האגרות וכל אפיא שוין. ולכן הצנועין מושכין את ידיהם לתן כתב לכל אדם, כי חוששים שלא להעיד עדות שקר, ואם לא יוכלו מלט יכתבו בתוך הכתב רמז הרומז מה טיבו של עוב"ר ושעל צד ההכרח נתנו לו הכתב הזה. ולמי שיודעים באמת שראוי לרחם עליו יכתבו באפן אחר, שהשומע ישמע ויבין מתוך הכתב אם לקרב או לרחק. זו היא דרך ישרה. ועל כל פנים מי שיוכל מלט שלא לילך בדרכים בין לקבץ בין לשא ולתן אשריו ואשרי חלקו, אשריו בעולם הזה וטוב לו בעולם הבא:

ולכן טוב לגבר שיהא מצטמק ויפה לו וישב בביתו, וטוב פת חרבה ושלוה בה, יושב בביתו סמוך על שלחנו ועובד את קונו הוא ובניו עמו. אמנם אם נגזר עליו מן השמים שילך בדרכים, לא יוכל מלט וצריך הוא לילך, יעשה זאת, שיקדים תפלה לצרה וקדם צאתו לדרך יעשה סדר לוויה, וצדקה לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. ובכל יום ויום לא יעבר מלומר תפלת הדרך כתקון חז"ל (ברכות כט, ב):

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

וביותר צריך לזהר בדרך במצוות, כגון תפלה, ציצית ותפלין. ולא יחוש ללעג הגוים לבטל מצוה, חלילה מעשות זאת. וצריך להשמר מאסור קל וחמור ולהתנהג בחסידות ככל הבא מידו בלכתו בדרך, מאחר שכל הדרכים בחזקת סכנה ובמה יאזר חיל להנצל אם לא בתורה ומעשים טובים שהם כתריס בפני הפרענות. והן אמת כי הדבר קשה להיות זהיר וזריז בדרכים, אבל השעה צריכה לכך להזדרז ולדחק עצמו כל מה שיוכל ועל כגון זה אמרינן, כל אשר בכחך לעשות, עשה. ומה טוב שישתדל מאד לקיים דברי חכמים שאמרו (פסחים ב א) לעולם יצא אדם בכי טוב ויכנס בכי טוב. וממילא ירויח שיתפלל במלון כהגן, כי המתפלל בדרך מתפלל תפלה קצרה וחסופה. וידוע מאמר רבותינו זכרונם לברכה שאמרו (ברכות יד, א) המתפלל ויוצא לדרך, הקדוש ברוך הוא עושה לו

חפציו. ולכן אם יוצא לדרך אחר חצות, יקדים להתפלל מנחה בבית, וגם לכנס הוא טוב מאד ותחיה בעליה, וכמה פעמים יש דרך שאחריתה דרכי מות על שאינו נזהר בזה. ובפרט בערב שבת צריך לזהר יותר ויותר לנוח בעוד היום גדול, והכינו את אשר יביאו (שמות טז ה) לשבת. ומה טוב ומה נעים אם יהיו שפתותיו דובבות בדברי תורה בפיו בעל פה, תושיה תשמר עליו, וקרא כתיב (דברים ו ז) ודברת בם בלכתך בדרך. והרגיל בספר הזהר הקדוש בעיניו יראה מעלת המהלך בדרך ושונה, אליו רעה לא תאנה, כי מלאך ה' סביבו חונה. על זה נאמר (תהלים קיט א) אשרי תמימי דרך ההלכים בתורת ה':

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions